

Jaarverslag bezwaarschriften 2018

Gemeente Lansingerland

Hoofdstuk 1 Bezwaar 2018: inleiding, samenvatting en aanbevelingen

1.1. Inleiding

Belanghebbenden kunnen bezwaar maken tegen besluiten van onder andere de gemeenteraad, de burgemeester, het college van burgemeester en wethouders of de heffingsambtenaar. In de Algemene wet bestuursrecht (Awb) staan regels omtrent de behandeling van bezwaarschriften. Met de bezwaarprocedure wordt de bestreden beslissing getoetst aan wet- en regelgeving en volledig heroverwogen.

Voor u ligt het jaarverslag bezwaarschriften 2018 van de gemeente Lansingerland. Na deze korte inleiding, volgt een samenvatting met de belangrijkste cijfers van 2018 en de aanbevelingen voor 2019. Vervolgens staan in hoofdstuk 2 de ontwikkelingen uit 2018 en in hoofdstuk 3 de cijfermatige overzichten over 2018 met een toelichting.

1.2. Samenvatting

- Op 6 november 2018 heeft u besloten om het gemengde model als vaste werkwijze in te voeren voor het afdoen van bezwaren. Bezwaarschriften worden nu standaard ambtelijk afgedaan, mits deze vallen binnen de categorieën zoals opgenomen in het Aanwijzingsbesluit ambtelijk afdoen 2017. Valt een bezwaar niet binnen de in het aanwijzingsbesluit opgenomen categorieën of doet zich een in het aanwijzingsbesluit genoemd uitzonderingsgeval voor, dan wordt het bezwaar afgedaan met tussenkomst van de bezwaarschriftencommissie.
- In 2018 zijn 170 bezwaarschriften afgehandeld door het team juridische zaken. Het gaat dan over bezwaarschriften die zijn binnengekomen in zowel 2017 als in 2018 én op alle wijzen van afdoening zoals beslissingen op bezwaar, herzieningen en intrekkingen.
- In slechts 4 gevallen is het bestuursorgaan contrair gegaan aan het advies van de bezwaarschriftencommissie dan wel aan de aanbeveling van de ambtelijk hoorder.
- In 2018 is er weliswaar sprake van een toename van het totaal aantal besluiten waartegen bezwaar is gemaakt ten opzichte van het voorliggende jaar (145 in 2018 versus 135 in 2017), maar op de lange termijn (ten opzichte van 2013 tot en met 2016) is er sprake van een afname.
- In 2018 zijn 47 bezwaarschriften met tussenkomst van de onafhankelijke adviescommissie afgedaan.
- In 93% van de gevallen is binnen de wettelijke beslistermijn een besluit op bezwaar genomen. Dit is een flinke stijging ten opzichte van 2017 (79% op tijd).
- De gemeente is in 2018 niet in gebreke gesteld in een bezwaarprocedure op grond van de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen.

1.3. Aanbevelingen

Motivering van besluiten

De motivering van primaire besluiten kan verbeterd worden, evenals het toepassen van de juiste grondslag. Gedurende het bezwarenproces vindt hierover overleg plaats met de behandelend ambtenaar van de vakafdeling. Op deze manier heeft het bezwarenproces niet alleen een controlerende of herstellende functie, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van de besluitvorming in het primaire proces. In 2019 zal hier opnieuw en doorlopend aandacht aan worden besteed.

Kwaliteit van dienstverlening en besluitvorming

Het komt de kwaliteit van dienstverlening en de besluitvorming ten goede als de bezwaarjuristen voldoende tijd kunnen besteden aan het op peil houden en verwerven van nieuwe kennis. Ook in 2019 zal tijd worden besteed aan het volgen van cursussen en het bijhouden van jurisprudentie.

Hoofdstuk 2 Ontwikkelingen 2018

2.1. Gemengd model

Met ingang van 1 september 2015 is voor de behandeling van bezwaarschriften, het gemengde model ingevoerd. Dat is een model waarbij bezwaarschriften ambtelijk kunnen worden afgedaan óf met tussenkomst van een externe adviescommissie. Concreet betekent dit dat het horen en het adviseren in de bezwaarprocedure, afhankelijk van het type besluit, ambtelijk of door een externe adviescommissie plaatsvindt. In maart 2017 is de eerste evaluatie van de pilot uitgevoerd en heeft het college besloten om de pilot te verlengen tot 1 juli 2018.

Op 6 november 2018 heeft het college vervolgens besloten om het gemengde model als vaste werkwijze in te voeren voor het afdoen van bezwaren. Dit betekent dat bezwaren nu standaard ambtelijk kunnen worden afgedaan, mits deze vallen binnen de categorieën zoals opgenomen in het Aanwijzingsbesluit ambtelijk afdoen 2017. Valt een bezwaar niet binnen de in het aanwijzingsbesluit opgenomen categorieën of doet zich een in het aanwijzingsbesluit genoemd uitzonderingsgeval voor, dan wordt het bezwaar afgedaan met tussenkomst van de bezwaarschriftencommissie.

2.2. Gemengde samenstelling bezwarencommissie

Voorheen kende de bezwarencommissie twee kamers, de algemene en de sociale kamer, met ieder een eigen commissie. De algemene kamer behandelde bezwaarschriften op het gebied van o.a. omgevingsvergunningen, verkeer, Wob, handhaving, planschade en subsidies. De sociale kamer behandelde bezwaarschriften op het gebied van o.a. bijstand, maatschappelijke ondersteuning, jeugd en woonurgenties.

Vanaf 2018 kent de bezwaarschriftencommissie geen twee afzonderlijke kamers meer, maar behandelt de commissie op een vergadering zowel zaken met betrekking tot het sociale domein als het algemene domein. Daarnaast zijn in 2018 vier nieuwe leden geworven voor de commissie, waardoor de commissie in zijn geheel is 'vernieuwd'. De reden hiervoor was dat de maximale zittingstermijn erop zat voor alle oude leden.

2.3. Invoering zaakstelsel

In januari 2018 is het proces bezwaren toegevoegd in het zaakstelsel. Hiermee is de gemeente Lansingerland overgestapt naar een procesgeoriënteerde manier van werken. Alle bij een zaak behorende informatie is nu gebundeld in een zaakdossier. De inhoud van het dossier is, voor zover de privacywetgeving dat toelaat, beschikbaar voor alle bij een zaak betrokken medewerkers. In 2018 is niet alleen het bezwarenproces in het zaakstelsel gezet, maar zijn voor alle teams en afdelingen binnen de gemeente processen in het zaakstelsel gezet. Dit maakt het opvragen van dossiers bij de desbetreffende vakafdeling makkelijker en eenduidiger, omdat de informatie op deze manier meteen op de juiste plek in het (digitale) dossier staat.

Hoofdstuk 3 Cijfers

3.1. Binnengekomen bezwaarschriften

Tabel 1: Aantal ingekomen bezwaarschriften per domein

	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Algemene zaken	65	64	75	88	207	105
Sociale zaken	103	93	100	122	130	139
Totaal	169	157	175	210	341	246

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat er in 2018 169 bezwaarschriften zijn ingediend. In 2017 waren dit er 157. Er is ten opzichte van het vorige jaar sprake van een lichte stijging van het aantal binnengekomen bezwaarschriften. Echter ten opzichte van de jaren voor 2016 is er nog steeds sprake van een forse daling van het aantal binnengekomen bezwaarschriften.

Omdat er in bepaalde gevallen tegen één besluit door meerdere afzonderlijke bezwaarmakers een bezwaarschrift kan worden ingediend, is hieronder ook het aantal bestreden besluiten waartegen bezwaar werd gemaakt inzichtelijk gemaakt.

Tabel 2: Aantal bestreden besluiten per domein

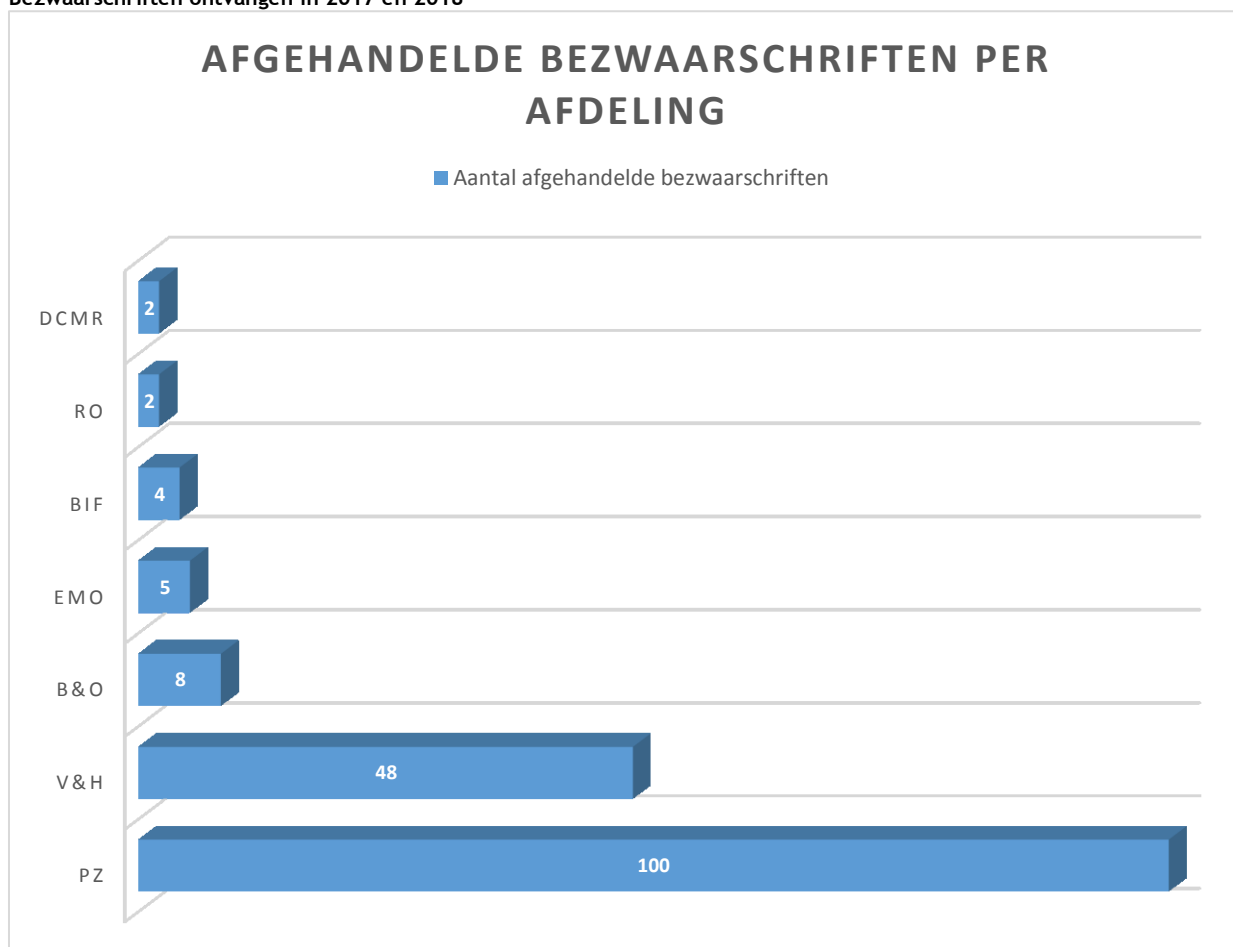
	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Algemene zaken	42	42	57	44	38	43
Sociale zaken	103	93	100	122	128	135
Totaal	145	135	157	166	166	178

Wat opvalt, is dat het aantal bestreden besluiten met betrekking tot het sociale domein gelijk is aan het aantal bezwaarschriften. Met betrekking tot het algemene domein daarentegen zijn er 42 bestreden besluiten, ten opzichte van 65 bezwaarschriften. De oorzaak hiervan is gelegen in het feit dat er vaak besluiten worden genomen die meerdere belanghebbenden aangaan, zoals verkeersbesluiten of omgevingsvergunningen. Dit had tot gevolg dat tegen één besluit meerdere bezwaarschriften werden ingediend.

Het aantal bestreden besluiten in het algemene domein is gelijk aan vorig jaar. In het sociale domein is een stijging van 10 bestreden besluiten zichtbaar. Dit is niet direct verklaarbaar en kan van verschillende factoren afhankelijk zijn. Omdat het om een lichte stijging gaat geeft het geen aanleiding om dit verder te onderzoeken.

3.2. Afgehandelde bezwaarschriften

Diagram 1 Afgehandelde bezwaarschriften per afdeling
Bezwaarschriften ontvangen in 2017 en 2018

In 2018 zijn de meeste bezwaarschriften behandeld tegen besluiten van de afdeling Publiekszaken en Vergunningverlening en Handhaving. De verklaring hiervoor is dat op deze afdelingen ook de meeste besluiten worden genomen.

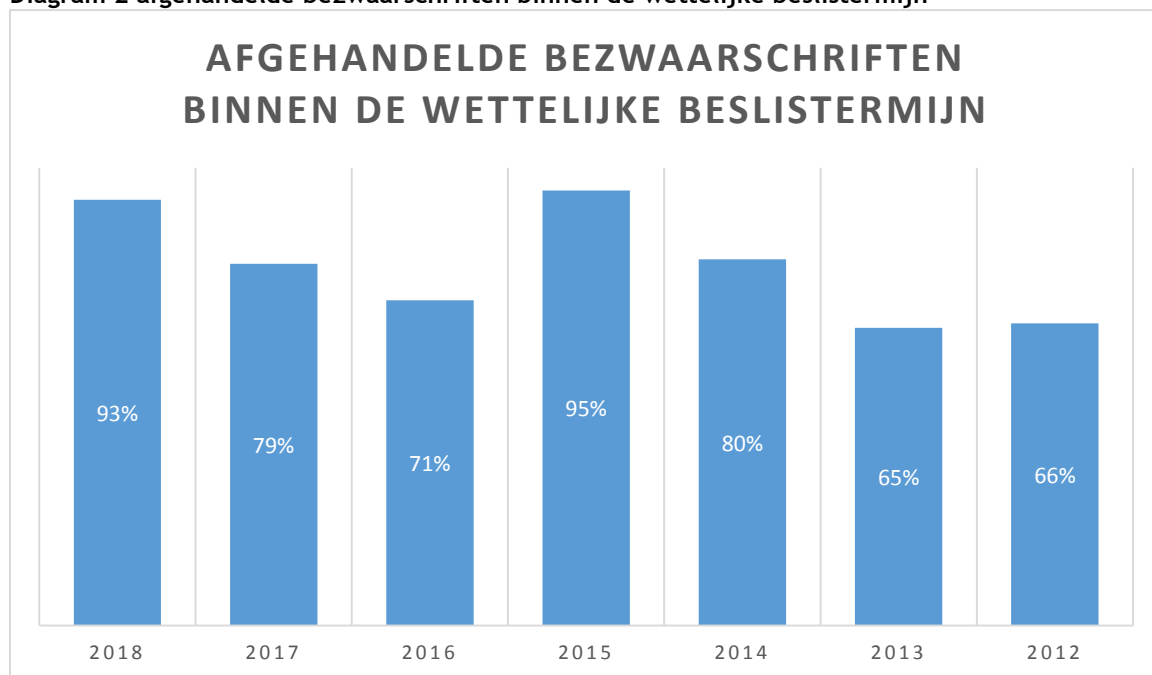
3.3. Termijnen 2018

De termijn waarbinnen het bestuursorgaan een beslissing moet nemen op een bezwaarschrift is geregeld in artikel 7:10 van de Awb. Indien een adviescommissie is ingesteld, bedraagt deze termijn twaalf weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken. Als er wordt gekozen voor ambtelijke afdoening van het bezwaarschrift, geldt een termijn van zes weken. Volgens voornoemd artikel is het mogelijk om de beslistermijn eenmaal met zes weken te verdagen. Verdere verlenging van de beslistermijn is mogelijk, mits alle belanghebbenden daarmee instemmen en niet in hun belangen worden geschaad of al verlening nodig is in verband met de naleving van wettelijke procedurevoorschriften.

Het is afgelopen jaar niet gelukt om in alle gevallen binnen de wettelijke termijn een beslissing op bezwaar te nemen. In 2018 zijn er in totaal 169 bezwaarschriften afgehandeld. Daarnaast is één bezwaarschrift doorgestuurd omdat wij niet bevoegd waren dit bezwaarschrift in behandeling te nemen. 157 bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Op 12 bezwaarschriften is te laat een beslissing genomen. Dit betekent dat 93% van alle bezwaarschriften in 2018 tijdig zijn afgehandeld. Dit gaat om alle afgehandelde bezwaarschriften in 2018.

Wanneer we alleen kijken naar de in 2018 binnengekomen bezwaarschriften blijft dit percentage gelijk. Ten opzichte van 2017 is een stijging te zien in het percentage tijdig afgehandelde bezwaarschriften. Deze stijging heeft onder andere te maken met de inhaalslag die in 2017 is gemaakt.

Diagram 2 afgehandelde bezwaarschriften binnen de wettelijke beslistermijn

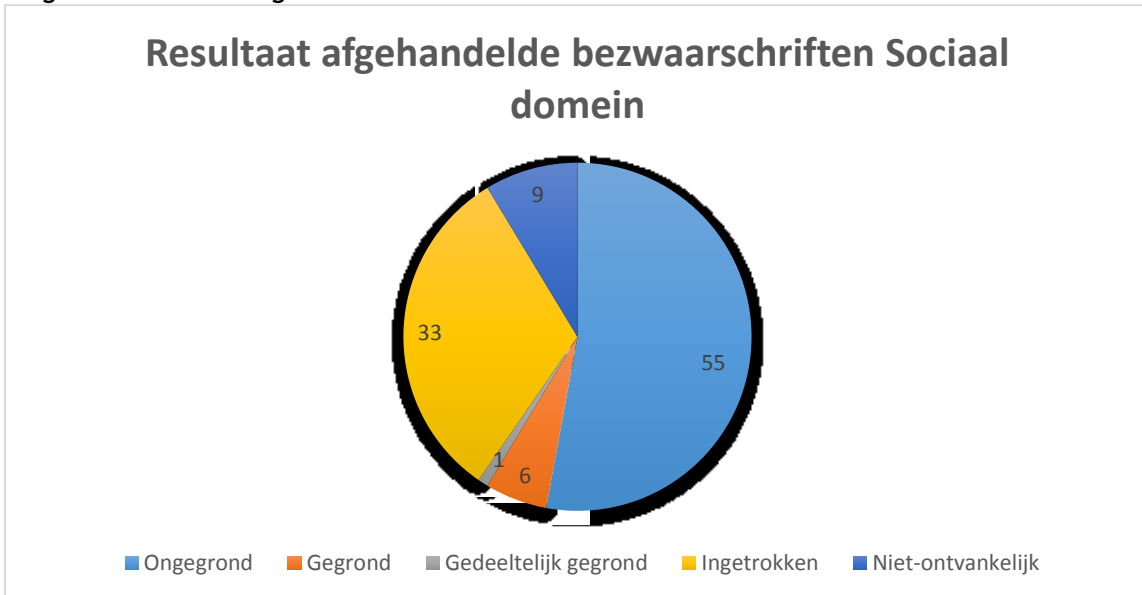

3.4. Resultaten

Van de afgehandelde bezwaarschriften zijn er 104 bezwaarschriften binnen het sociaal domein afgehandeld en 66 binnen het algemeen domein.

Hieronder is allereerst inzichtelijk gemaakt wat het resultaat is van de afgehandelde bezwaarschriften binnen het sociaal domein.

Diagram 3 Resultaat afgehandelde bezwaarschriften Sociaal domein

Wat meteen duidelijk wordt is dat meer dan de helft van de bezwaarschriften ongegrond was. Daarnaast werden 33 bezwaarschriften ingetrokken en waren 9 bezwaarschriften niet-ontvankelijk. Maar een heel klein deel, in totaal 7 bezwaarschriften, was uiteindelijk (gedeeltelijk) gegrond. Als we dit afzetten tegen de voorgaande jaren zien we dat er een dalende lijn is. Hieruit mogen we opmaken dat de primaire besluitvorming in 2018 met betrekking tot het sociaal domein, is verbeterd.

Diagram 4 Resultaten Sociaal domein 2018 t.o.v. 2017 en 2016

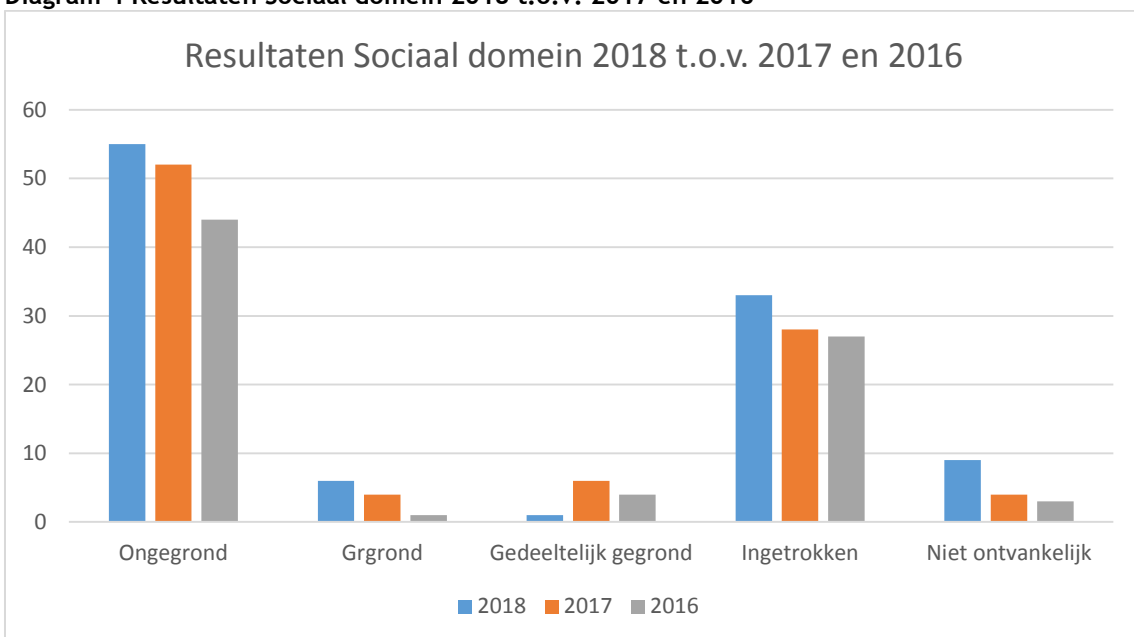
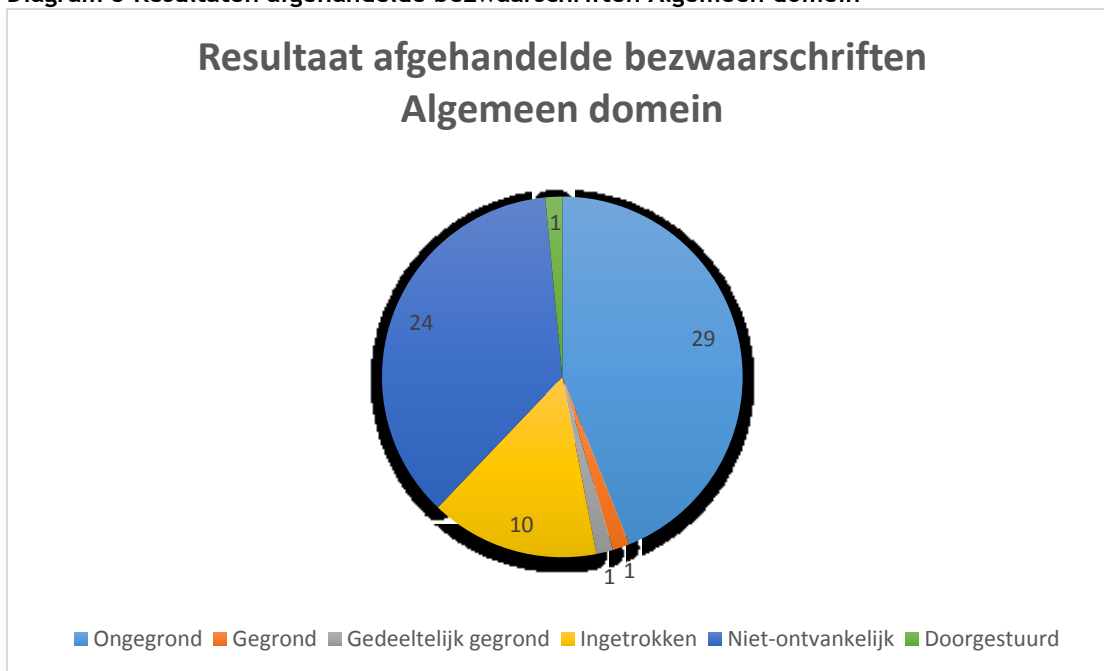

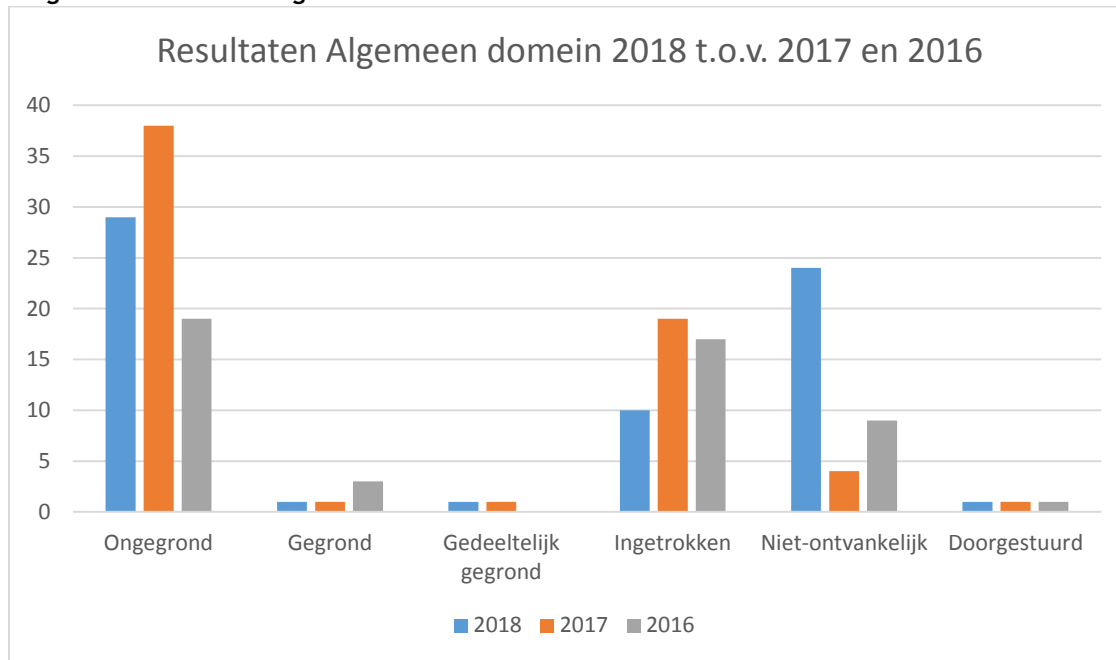
Diagram 5 Resultaten afgehandelde bezwaarschriften Algemeen domein

Met betrekking tot het algemeen domein was bijna de helft, namelijk 29, van de bezwaarschriften ongegrond. Maar twee bezwaarschriften waren (gedeeltelijk) gegrond. 24 bezwaarmakers waren niet-ontvankelijk in hun bezwaar¹. Slechts 2 bezwaarschriften waren (gedeeltelijk) gegrond.

¹ Omdat bij sociale zaken bezwaarmakers vaak opkomen tegen een besluit dat tot henzelf is gericht, zijn bezwaarmakers hier vaker ontvankelijk in hun bezwaar. Bij de algemene kamer komen bezwaarmakers ook vaak op tegen bijvoorbeeld verleende omgevingsvergunningen of verkeersbesluiten die niet tot hen zijn gericht. Hierbij moet worden beoordeeld of men belanghebbende is bij het desbetreffende besluit. Dit gebeurt aan de hand van een aantal criteria en het komt, zoals ook uit ondergaande cijfers blijkt, regelmatig voor dat men niet als belanghebbende bij een besluit kan worden aangemerkt

Diagram 6 Resultaten Algemeen domein 2018 t.o.v. 2017 en 2016

3.5. Route: ambtelijk of commissie

Zoals reeds eerder aan bod is gekomen kunnen bezwaarschriften standaard ambtelijk worden afgedaan, mits deze vallen binnen de categorieën zoals opgenomen in het Aanwijzingsbesluit ambtelijk afdoen 2017.

In 2018 zijn er 47 zaken met tussenkomst van de onafhankelijke bezwarencommissie afgedaan. Hiervan zijn 35 zaken afgedaan met betrekking tot het algemene domein en 12 met betrekking tot het sociale domein. Deze zaken zijn behandeld op 10 vergaderingen.

De overige zaken zijn ambtelijk afgedaan. Deze bezwaarschriften hadden betrekking op categorieën die gelet op het aanwijzingsbesluit ambtelijk afgedaan konden worden. Ten opzichte van vorig jaar zijn er meer bezwaarschriften ambtelijk afgedaan. In 2017 waren dit er namelijk 135 ambtelijk tegenover 63 via de onafhankelijke bezwaarschriftencommissie. Procentueel is dit een daling van 46 % in 2017 naar 43 % in 2018.

Daar waar in 2015 nog 27 vergaderingen zijn gehouden door de commissie, waren dat er in 2016 21, in 2017 13 en in 2018 nog maar 10.

3.6. Contraire besluiten op bezwaar

Contraire besluiten op bezwaar zijn besluiten waarbij het bestuursorgaan het advies van de commissie of de aanbeveling van de ambtelijk hoorder(s) niet of niet volledig opvolgt. Afgelopen jaar is het bestuursorgaan viermaal contrair gegaan, ofwel in 2,35 % van de gevallen. In alle vier de gevallen adviseerde de bezwaarschriftencommissie om de bezwaren geground te verklaren. Het bestuursorgaan heeft die bezwaren echter ongegrond verklaard.

Ten opzichte van de voorgaande jaren is het aantal gevallen waarin het bestuursorgaan een contrair besluit op bezwaar heeft genomen ongeveer gelijk gebleven. In 2017 ging het bestuursorgaan zesmaal contrair, ofwel in 3 % van de gevallen en in 2016 was dit ook viermaal, hetgeen zich toen vertaalde in 2,58% van de gevallen.

Op het moment dat er beroep wordt ingesteld tegen een beslissing op bezwaar, komt dit beroep bij de vakafdeling binnen. De cijfers hieromtrent worden op dit moment niet op een centrale plek verzameld. Daarom zal hier in dit jaar verslag niet inhoudelijk op in worden gegaan.